

ALAVIESKAN KUNTA

Tekniset palvelut

PÄÄTÖS

Maa-aineslupa

15.4.2024

Maa-aineslupa, Destia Oy, 9-408-4-42 (Koirakuoppa)**Asian valmistelijat**

Samuli Riihijärvi
Ympäristötarkastaja
044 4294 226
ymparistotarkastaja@alavieska.fi

Iita-Reetta Niskanen
Ympäristöasiantuntija
040 515 3174
iita-reetta.niskanen@ylivieska.fi

Hakija

Destia Oy
Yrttpellontie 6
90230 Oulu
Y-tunnus 2163026-3

Kiinteistöt

Alavieskan kunta
Koirakuoppa, 9-408-4-42, (Makausmaan kallioalue), Destia Oy

ASIA

Päätös maa-aineslain (555/1981) mukaisesta kalliokiviaineksen ottoa koskevasta maa-ainesluvasta.

Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Luvan hakemisen peruste

Toiminta on lupavelvollista maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan.

Lupaviranomaisen toimivalta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee asian maa-aineslain (555/1981) 7 §:n perusteella.

Asian vireilletulo

Lupahakemus on jätetty Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 15.1.2024 ja sen katsotaan tulleen vireille tällöin.

Toimintaa koskevat aikaisemmat luvat ja sopimukset

Toiminnanharjoittajalla on Alavieskan kunnan teknisen lautakunnan 27.2.2014 § 6 myöntämä maa-aineslupa kalliokiviaineksen ottoon kiinteistölle 9-408-4-42 (Koirakuoppa). Luvan päättymispäivä on 6.3.2024.

Lisäksi toiminnanharjoittajalla on Alavieskan kunnan teknisen lautakunnan 26.3.2012 § 5 myöntämä ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupa kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen sekä päällystemassan (asfaltti) valmistukseen, vastaanottoon ja hyödyntämiseen. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva.

TOIMINNAN SIJAINTI JA ALUEEN YMPÄRISTÖ

Kaavoitus ja alueen sijainti

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Alavieskan kunnassa keskustaajaman pohjoispuolella. Toiminta sijoittuu käytössä olevalle kalliokiviaineksen ottamisalueelle ja alueen lähiympäristö on pääasiassa metsätalousvaltaista haja-asutusaluetta. Toiminta sijoittuu kokonaisuudessaan kiinteistölle 9-408-4-42 (Koirakuoppa).

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole osoitettu alueelle erityisiä merkintöjä.

Asutus, tiestö, ympäristö ja häiriintyvät kohteet

Alavieskan keskusta sijaitsee lähes 8 kilometrin etäisyydellä suunnitellun ottoalueen reunasta mitattuna. Lähin vakituudessa asuinkäytössä oleva rakennus sijoittuu noin 610 metrin etäisyydelle ottoalueesta kaakkoon. Vakituista asutusta sijaitsee myös ottoalueen lounaispuolella noin 670 metrin ja koillispuolella noin 700 metrin etäisyydellä. Alueen laidassa kulkee Fingridin omistama 110 kV voimalinja noin 100 metrin etäisyydellä louhoksesta.

Kulku alueelle tapahtuu Taluskyläntien (7840) ja Merijärventien (787) risteyksestä Merijärvelle päin noin 4,4 kilometriä, josta louhosalueelle kääntyy oma liittymä.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita tai muita suojeltuja kohteita. Lähin luonnonsuojelualue on Natura 2000 -verkostoon kuuluva erityisten suojelutoimien alue (SAC) Ryökönkangas (F11002011), jonne on etäisyyttä ottoalueelta noin 2 kilometriä.

Alue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella eikä alueella ole valtakunnallisesti arvokkaita geologisia kohteita.

Geologiantutkimuskeskuksen (GTK) karttapalvelun mukaan happamien sulfaattimaiden esiintymisen riski alueella on arvioitu hyvin pieneksi.

Pinta- ja pohjavedet

Ottoalue sijoittuu Pyhäjoen alaosan vesistöalueelle (54.01) ja tarkemmin Talusojan valuma-alueelle (54.019). Alueen välittömään läheisyyteen ei kuitenkaan sijoitu vesistöjä. Etäisyyttä Talusojaan on ottoalueen reunasta noin 1,3 kilometriä.

Tulvakarttapalvelun mukaan alue ei sijaitse tulvavaarallisella alueella.

Maa-ainesten otto ei sijoitu tunnetulle pohjavesialueelle. Toiminnanharjoittajan mukaan louhokseen toiminnan aikana kertyvät hulevedet johdetaan aluetta ympäröivien metsäojien kautta Talusojaan.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

OTTAMISTOIMINTA

Otettava kiviaines

Otettava kiviaines on kalliota. Kiviaines jalostetaan murskaamalla erikokoisiksi murskelajikkeiksi ja käytetään infrarakentamiseen. Vuosittainen ottamismäärä vaihtelee käyttötarpeen mukaan.

Ottamisalue, ottamismäärät ja –aika

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 3,812 hehtaaria, josta ottamisalueen pinta-ala 1,4 hehtaaria.

Kokonaisottamismäärä on 50 000 m³tr. Lupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajaksi, jolloin laskennallinen vuosittainen ottomäärä on 5 000 m³tr. Määrä voi kuitenkin vaihdella vuosittain työtilanteen mukaan.

Ottamisjärjestys, vaiheistus ja ottamistasot

Kaivusuunnat ovat suunnitelmapiirustuksissa esitetyn mukaiset. Ottaminen tapahtuu syventämällä nykyistä louhosmonttua n. 10 m. Naapuritilojen rajoille jätetään vähintään 10 m:n suojavyöhykkeet, joilla ei suoriteta louhintaa. Alin ottamistaso on +35.0 (N2000).

Vesien johtaminen

Ottamisalueelle louhokseen kerääntyy hulevesiä ympäristöstä. Louhoksen tulevan vedenpinnan korkeudeksi on arvioitu n. +51,3 (N2000). Mikäli louhokseen kerääntyy vettä ennen louhintaa, louhoksessa oleva vesi pumpataan kuten aikaisemminkin, alueen eteläpuolelle, josta se kulkeutuu avo-ojaan. Ojia pitkin vesi kulkeutuu edelleen olemassa olevaa ojaverkostoa pitkin etelään, Talusoja-nimiseen luonnonojaan. Pumpppauksessa käytettävän ojaverkoston toimintaa tarkkaillaan pumpppauksen aikana. Pumpppausteho säädetään niin, ettei pumpppauksesta aiheudu haittaa muille maanomistajille.

Koneet ja laitteet

Ottamisessa käytetään tavanomaisia maarakennuskoneita: kaivinkoneita ja pyöräkuormaajia. Materiaalin jalostamiseen voidaan käyttää siirrettävää seulaa. Murskauslaitokselle on voimassa ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa. Maa-aineksen kuljetukset tehdään kuorma-autoilla.

Turvallisuus ja merkinnät

Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan. Ottamisalueen rajat merkitään maastoon. Alueen korkeustaso merkitään korkomerkein siten, että ottamissyvyyttä ja ottamista-

soa voidaan ottotoiminnan yhteydessä seurata ja valvoa. Nykyisen louhoksen luiskaamattomat reunat luiskataan kaltevuuteen n. 1:3, tulevan vesipinnan yläpuolelta. Tulevan vesipinnan alapuoliset luiskat jätetään louhinnassa syntyvään kaltevuuteen n. 9:1 suunnitelmapiirrosten mukaisesti. Ennen lopullista luiskien loiventamista jyrkkien luiskien kohdalle rakennetaan kulkuesteet joko suurilla lohkarilla ja/tai irtomaavalleilla. Työmaa-alueesta varoitetaan kyltein.

Hakemuksen liitteenä on ympäristövahinkojen toimintasuunnitelma.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Koska ottamisalue sijaitsee kokonaan nykyisen louhoskuopan pohjalla, jossa ei ole poistettavaa pintamaata, ottamistoiminnassa ei synny välivarastoitavaa pintamaata.

Toiminnassa ei synny ylijäämämateriaalia, sillä kaikki käyttökelpoinen aines hyödynnetään. Pintamaat ja muut mahdolliset myyntiin kelpaamattomat materiaalit käytetään tulevien louhoksen reunojen kulkuesteinä. Alueelta peräisin oleva puhdas pintamaa ei aiheuta ympäristövaikutuksia.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Alueelta otettavien maa-aineksen määrä ja laatu ilmoitetaan maa-aineslupaviranomaisille vuosittain maa-aineslain 23a §:n mukaisesti.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN, LUONNONOLOSUHTEISIIN JA POHJAVESIIN

Vaikutukset maisemaan, luonnonolosuhteisiin ja pinta- ja pohjavesiin

Maisema

Maa-ainesten ottaminen muuttaa yleensä pysyvästi maaston paikallisia korkeussuhteita. Kaivu on suunniteltu siten, että se tapahtuu nykyistä louhosmonttua syventämällä. Koska tuleva louhos täyttyy vedellä, ei ottamisesta jää näkyviä muutoksia nykyiseen tilanteeseen. Kaukomaisemassa suunnitelma-alueen reunoille jää kauttaaltaan puustoinen suojavyyhyke sekä ympäröivät maaston muodot peittävät näkymää alueelle. Tästä syystä alue erottuu kaukomaisemassa heikosti. Kaukomaisemassa ottotoiminta ei kaiken kaikkiaan aiheuta merkittäviä muutoksia.

Luontoarvot

Louhittavaksi suunnitellulla alueella ei ole havaittu erityisiä luontoarvoja.

Pinta- ja pohjavedet

Toiminnan lähtökohta on, ettei siitä saa aiheutua muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään. Öljytuotteiden käsittely ja varastointi järjestetään siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Asianmukaisesti toteutettu ottaminen ei aiheuta haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Hakemuksen mukaisella toiminnalla ei ole vaikutusta alueen vesistöihin.

JÄLKIHOITO JA ALUEEN TULEVA KÄYTTÖ

Toiminnan loputtua kaikki rakennelmat ja laitteet puretaan ja viedään alueelta pois ja alue siistitään.

Toiminnan päätyttyä alue jää maanomistajan käyttöön.

Jälkihoitokuluiksi arvioidaan 10 000 euroa. Arvioon sisältyvät:

- siistiminen ja pohjan muotoilu,
- alueella olevan pintamateriaalin levitys,
- suoja-aidan rakentaminen,
- muut kulut esim. suunnittelutyö.

Maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan jatkuvasti ottamisen yhteydessä, jolloin mm. konetyön kustannukset ovat pienemmät.

Mikäli alueen kaavoitukseen tai muuhun maankäytön suunnitteluun tulee oleellisia muutoksia luvan aikana, jälkihoitosuunnitelma päivitetään muutosten mukaiseksi ottamistoiminnan loppuvaiheessa.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Destia Oy hakee alueelle maa-aineslain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa maa-ainesten ottotoiminta ennen kuin maa-aineslupapäätös on saanut lainvoiman.

Toiminta ei sijoitu erityisen luonnontilaiselle alueelle. Toiminnan aloittaminen ei vahingoita täysin koskematonta luontoa. Toiminta ei ole ristiriidassa alueen maankäytön suunnitelmien kanssa. Etäisyys asutukseen on riittävä. Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset, melu ja pöly, ovat toiminnanaikaisia, eivät pysyviä.

Toiminnassa noudatetaan lupapäätöksiä ja niiden ehtoja. Toimintaa tarkkaillaan tässä suunnitelmassa esitetyllä tavalla ja mahdollisiin ympäristöriskeihin on varauduttu. Toiminta ei vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja. Toiminnan lykkäytyminen mahdollisen valitusprosessin ajaksi sen sijaan voi aiheuttaa hakijalle merkittävää lii- ketaloudellista haittaa.

Toiminnan aloittaminen ei yllä mainituista syistä tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Hakemuksesta on kuulutettu 1.2. - 11.3.2024 välisenä aikana Alavieskan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla sekä Alavieska-lehdessä. Louhosalueen rajanaapureille sekä muille toiminnan vaikutusalueella (600 m) sijaitsevien kiinteistöjen omistajille on 1.2.2024 lähetetty kuulemiskirjeet maa-aineslain (555/1981) 13 §:n mukaisesti.

Lausunnot

Hakemuksesta ei katsottu tarpeelliseksi pyytää lausuntoja.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on määräaikaan mennessä jätetty yksi muistutus.

Muistuttaja 1 toteaa 8.2.2024 jättämässään muistutuksessa seuraavaa:

"Hei,

Lupaan voisi tarkentaa hulevesien johtamissuunnitelman, ja sen että miten ojia pidetään kunnossa.

Huolena on, että hulevesistä aiheutuu haittaa Merijärventien itäpuolella oleviin metsäpalstoihin sekä viereisiin palstoihin. Eli jos vesitalous ei toimi on siitä haittaa metsän kasvulle."

Toiminnanharjoittajan kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa lupahakemuksesta jätettyihin muistutuksiin. Toiminnanharjoittaja on jättänyt vastineensa 14.3.2024 toden siinä seuraavaa:

"Muistuttaja toteaa lausunnossaan hulevesien pumppauksen aiheuttavan haittaa viereisten ja Merijärven itäpuolisten metsäpalstoille.

- Ennen louhokseen kerääntyneiden hulevesien tyhjennyspumppauksen aloittamista, Destia Oy on yhteydessä muistutuksen antajaan. Esitämme, että suoritamme yhdessä asianosaisten maanomistajien kanssa katselmuksen nykyisen pumppausreitit mahdollisesta kunnostamisesta tai vaihtoehtoisen pumppausreitit kartoittamisesta. Pyydämme muistutuksen tekijää olemaan suoraan yhteydessä Myyntipääällikkö Kimmo Hietalaan p. 0400289466."

RATKAISU

Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Destia Oy:lle maa-ainelain mukaisen maa-ainesluvan kalliokiviaineksen ottoon Alavieskan kunnassa sijaitsevalla kiinteistöllä 9-408-4-42 (Koirakuoppa). Tällä päätöksellä kumotaan ja korvataan Alavieskan kunnan teknisen lautakunnan 27.2.2014 § 6 myöntämä maa-aineslupa.

Lisäksi toiminnalle myönnetään maa-ainelain 21 §:n mukainen oikeus aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja muilta osin toimitaan hakemuksen ja siihen liitettyjen suunnitelma-asiakirjojen mukaisesti.

Lupamääräykset

Yleistä

1. Kalliokiviaineksen louhintaa tulee harjoittaa kiinteistöllä Koirakuoppa (9-408-4-42) siten, kuin 12.1.2024 päivätyissä hakemusasiakirjoissa, suunnitelmakartoissa ja leikkauspiirroksissa on esitetty.

Ottamisalue on merkittävä selkeästi ennen toiminnan aloittamista ja merkitsemisestä on ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Luvan voimassaolo, tuotantomäärä ja toiminta-ajat

2. Lupa on voimassa siihen saakka, kunnes luvassa sallitut maa-ainekset on otettu loppuun, kuitenkin enintään 18.4.2034 saakka. Sallittu ottamismäärä on enintään 50 000 m³ltr kalliokiviaineksia. Vuotuiseksi ottamismääräksi muodostuu siten keskimäärin 5 000 m³ltr. Mikäli vuotuinen ottamismäärä poikkeaa suunnitellusta, tulee siitä ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle vuotuisen valvontamaksun muuttamiseksi.
3. Kiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnassa tulee toiminta-aikojen osalta noudattaa Alavieskan kunnan teknisen lautakunnan 26.3.2012 § 5 myöntämän ympäristöluvan lupamääräyksiä.

Toiminnan aloittaminen

4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvan hakijan on jätettävä Alavieska kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 10 000 euron suuruinen vakuus maa-ainesten oton jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmentamiseksi sekä ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kuusi kuukautta luvan päättymisen jälkeen eli 18.10.2034 saakka. Vakuuden määrää on mahdollista eri päätöksellä muuttaa luvan voimassaoloaikana.

Maa-ainesten otto

5. Ottamisen saa alueella ulottaa enimmillään tasoon +35.0 (N2000). Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkitöjä, joiden säilymisestä alueella on huolehdittava.
6. Louhoksen ja naapurikiinteistöjen välillä oleva nykyinen suojavaoikeus tulee säilyttää ennallaan. Suojavaoikeuden tulee olla vähintään 10 metriä naapurikiinteistöön nähden. Kalliokiviaineksen otto tulee toteuttaa hakemuksen mukaisesti syyntämällä alueella jo olemassa olevaa louhosaluetta siten, ettei louhosalue siirry lähemmäs naapurin rajaa. Suojavaoikeudella voi olla pintamaista ja esimerkiksi irtolohkareista rakennettuja suojarakenteita siten, että louhosalueen reunat säilyvät turvallisina.
7. Ottamisalueesta ei saa aiheutua missään toimintavaiheessa vaaraa ympäristölle. Ottamisalue tulee merkitä maastoon selvästi. Koko toiminnan ajan tulee ottamisalueen reunan ympärillä olla selvästi maastossa havaittava lippusiima tai vastaava. Työaikaisten jyrkkien luiskien reunoille tulee asettaa selvästi havaittavat lohkariekat tai muut putoamisen estämiseksi. Ottoalue tulee aidata.
8. Toiminta on järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja maa-ainesiintymää tulee hyödyntää säästeliäästi ja taloudellisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

9. Ottaminen ja kiviainesten kuljetukseen liittyvät tiejärjestelyt tulee toteuttaa siten, että ottamisalueen läheisille kiinteistöille säilyy esteetön kulkumahdollisuus koko ottamistoiminnan ajan ja sen jälkeen. Toiminnanharjoittajan on varmistettava, että toiminnasta syntyvä liikenne ei aiheuta vaaraa tai haittaa muille alueen teitä käyttäville. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava riittävästä tien kunnossapidosta ja tarvittaessa osallistuttava käyttämänsä tieosuuden hoitotoimenpiteisiin.
10. Alueen sisääntulotielle on asennettava varoitustaulut varoittamaan sivullisia alueella liikkumisen vaarallisuudesta. Tarvittaessa ottamisalueelle johtava tie on suljettava lukittavalla puomilla.
11. Louhoksen ympärillä olevan aidan, maanpenkereen ja varoitusmerkintöjen kuntoa tulee tarkkailla ja tarvittaessa ne tulee korjata niin, että alueella mahdollisesti liikkuville ihmisille tai eläimille ei aiheudu tarpeettomia vaaratilanteita.

Maaperän ja pohjavesien suojele

12. Ulkopuolisten pintavesien pääsy louhokseen tulee estää rakenteellisilla ratkaisuilla, kuten maavalleilla ja -kynnyksillä. Ottaminen ei saa vaikuttaa haitallisesti pohjaveden määrään tai laatuun. Mikäli louhokseen kertyy sade- ja valumavesiä, tulee ne johtaa louhosalueen ulkopuolelle. Poisjohdettavan veden laatua on tarkkailtava silmämääräisesti ja tarvittaessa vesi on johdettava asianmukaisesti mitoitettun laskeutusaltaan tai vastaavan rakenteen kautta kiintoaineen ympäristöön leviämisen estämiseksi.
13. Kiviaineksen otto ja vesien johtaminen ottamisalueelta eivät saa aiheuttaa vetymistä eikä muutakaan vahinkoa muilla kiinteistöillä. Ennen louhokseen kertyneiden vesien pumppaamisen aloittamista, toiminnanharjoittajan on järjestettävä katselmus, halukkaiden asianomaisten maanomistajien kanssa vesien johtamisesta, vähintään (1) yhden kerran. Asianosaisia maanomistajia on tiedotettava katselmuksesta vähintään (7) seitsemän päivää ennakkoon. Valvontaviranomaiselle tulee varata mahdollisuus osallistua katselmukseen.

Katselmuksen jälkeen valvontaviranomaiselle tulee toimittaa vesien hallinnasta ja johtamisesta tulee kirjallinen suunnitelma. Suunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle viimeistään 30 päivää katselmuksen jälkeen. Suunnitelmassa tulee esittää louhoksesta pois pumpattavan veden laskennallinen -, tai arvioitu vuorokautinen määrä. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä riittävän tarkoin kuvin, tai kartoin uomat, joita pitkin vesi kulkee Talusojaan.

Luvan saajan on varmistettava, että alapuoliset ojat riittävät pumpattavalle vesimäärälle, ja säännösteltävä vesien pumppausta alapuolisten ojien vetokyvyn mukaan. Tarvittaessa luvan saajan on avattava alapuolisia oja. Mikäli sopimukseen veden johtamisesta ei päästä, tulee asia siirtää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaistavaksi. Mikäli louhokseen hule-, sade- ja sulamisvesien lisäksi päätyy pohjavettä, esimerkiksi halkeamista, louhoksesta pumpattava vesimäärä ei saa ylittää 250 m³ vuorokaudessa.

14. Poltto- ja voiteluöljyn ym. ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi sekä koneiden ja autojen huolto, säilytys ja tankkaus on alueella kielletty ilman sellaisia

suojarakenteita, joilla maaperän ja pohjaveden pilaantumiswaara poistetaan. Polttoaineiden varastoinnissa sekä työkoneiden tankkauksessa ja huollossa on noudatettava lisäksi sitä, mitä ympäristöluvassa 26.3.2012 § 5 määrätään.

Mikäli maaperään tai pohjaveteen onnettomuuden seurauksena pääsee öljyä tai muuta veden laadulle haitallista ainetta, on siitä välittömien torjuntatoimenpiteiden lisäksi ilmoitettava Hyvinvointialueen pelastuslaitokselle, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Saata-villa tulee olla riittävästi imeytysmateriaalia.

Melun ja pölyn torjunta

15. Toiminnanharjoittajan tulee riittävin suojaustoimenpitein estää kiviainesten räjäyt-tämisestä, louhinnasta, murskaamisesta, kuormaamisesta ja kuljettamisesta ai-heutuvan haitallisen melun ja pölyn leviäminen alueen ympäristöön. Melun- ja pö-lyntorjunnasta on tarkemmin määrätty Alavieskan kunnan teknisen lautakunnan 26.3.2012 § ympäristöluvassa, jonka määräyksiä toiminnassa on noudatettava.

Jälkihoitotyöt

16. Ottamisalueen jälkihoito on tehtävä vähintään siten kuin Ympäristöministeriön op-paassa 2023:30 ”Maa-ainesten ottaminen”, luku 7, on esitetty. Toteutettavia jälki-hoitotöitä ovat siten mm. alueen siistiminen ja soveltumattoman käytön estämi-nen, alueen muotoilu ympäristöön sopivaksi, tiivistyneiden alueiden kuten kulku-väylien ja varastokenttien pehmentäminen sekä pintamaiden palauttaminen kas-vualustaksi ja sen metsittäminen. Jälkihoitotoimenpiteet tulee olla suoritettuina lupakauden loppuun 18.4.2034 mennessä.
17. Maisemointia tulee toteuttaa ottotoiminnan edetessä. Louhoksen reunat tulee muotoilla kaksi (2) metriä kaivannon arvioidun täyttymisvesipinnan alapuolelle kal-tevuuteen 1:3 siten, että luiskien yläosat muotoillaan alueen muuhun ympäristöön sopiviksi. Alueelta mahdollisesti aiemman luvan aikana kuorittuja pintamaita voi hyödyntää alueen maanparannukseen. Humuspitoisia pintamaita ei saa kuiten-kaan käyttää täyttymisvesipinnan alapuolisten luiskien muotoiluun. Louhoksen pohjalta tulee poistaa erityisen terävät kallio- ja kiviainekset ennen kaivannon lo-pullista täyttymistä vedellä. Toiminnan loputtua kaikki maa-ainesten varastokasat tulee poistaa. Varastokasojen pohjat sekä tiivistyneet kulkureiitit tulee möyhiä ja pehmentää, lukuun ottamatta alueelle jäävää tiestä ja veden alle jääviä osia, sekä ko. alue tulee metsittää istuttamalla puiden taimet metsähoitoyhdistyksen ohjeiden mukaisesti.

Tarkkailu- ja kirjanpitomääräykset

18. Luvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle alueelta otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus tulee tehdä myös vuosilta, jolloin ei ole ollut ottoa. Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisellä ilmoituslomakkeella, josta tiedot siirtyvät valtakun-nalliseen maa-aineslupa-tietojärjestelmään (NOTTO). Mikäli ottotietoja ei ilmoi-teta sähköisellä ilmoituslomakkeella, tiedot voi toimittaa vaihtoehtoisesti kirjalli-sesti tai sähköpostitse Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka kirjaa ne NOTTO-järjestelmään.

Alueen hoito ja valvonta

19. Asiaton pääsy alueelle on estettävä riittävällä valvonnalla sekä rakenteellisin keinoin, kuten aitaamalla alue, sulkemalla ottoalueelle johtava tie lukittavalla puomilla tai muutoin tämän luvan edellyttämällä tavalla.
20. Luvanhakija vastaa siitä, että mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat saavat tämän päätöksen sekä tarpeelliset toimintaan liittyvät asiakirjat tietoonsa ja noudattavat niitä.

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

21. Toiminnan ja valvonnan kannalta olennaisista muutoksista on tehtävä kirjallinen ilmoitus lupaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Luvanhaltijan vaihtumisesta on uuden haltijan ilmoitettava viipymättä kirjallisesti lupaviranomaiselle. Luvanhaltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
22. Lupaviranomaiselle on varattava mahdollisuus tarkastaa laitos, jotta voidaan varmistua siitä, että kaikki luvan edellyttämät toimenpiteet sekä vaatimukset on täytetty. Alueella tulee valvontaviranomaisen erillisestä vaatimuksesta tehdä tarpeelliseksi katsottavia maaperä-, vesi- ja pohjavesiselvityksiä niin toiminnan aikana kuin sen päätyttyäkin.
23. Lupa-ajan päättyessä, tai toiminnan loppuessa jo ennen tätä, hakijan on pyydettävä Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta alueen lopputarkastus.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on ratkaistu osana alueelle myönnettyä ympäristölupaa 26.3.2012 § 5. Toiminnassa tulee noudattaa ympäristöluvan määräyksiä myös kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa koskien.

LAINVOIMAA VAILLA OLEVAN PÄÄTÖKSEN NOUDATTAMINEN

Lupaviranomainen määrää tämän luvan antaessaan, hakijan pyynnöstä, että maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa tätä lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle asetettavaa 5 000 euron vakuutta vastaan. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista.

Lupaviranomainen on katsonut, että hakijan esittämä lupapäätöksen noudattaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Alueella on ollut aiemminkin voimassa maa-ainelupa tässä luvassa ratkaistuun toimintaan rinnastettavalla tavalla. Alueella on myös voimassa oleva ympäristölupa, joka ohjaa osaltaan toimintaa. Toiminnan aloittamisella ei ole sellaisia vaikutuksia esim. ympäristön tilaan tai asianosaisten asemaan, että toimintaan ryhtyminen tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Suunniteltu ottamistoiminta ja sen järjestelyt eivät lupamääräykset huomioon otettaessa ole ristiriidassa maa-ainoslain 3 §:n mukaisiin rajoituksiin nähden. Toiminnasta on esitetty asianmukainen ottamissuunnitelma.

Ottoalue sijaitsee metsätalousvaltaisella alueella ja riittävän etäällä lähimmistä asuinrakennuksista ja muista häiriintyvistä kohteista. Ottamisalueella tai sen vaikutusalueella ei sijaitse suojelukohteita eikä ole tiedossa muitakaan merkittäviä suojeltavia esiintymiä. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle maisema-alueelle.

Suunniteltu ottamistoiminta ei siten aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Maa-ainoslupa on siten, otettaessa vielä huomioon annetut lupamääräykset, ollut myönnettävissä.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Maa-ainoslain 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta (9.12.1983/928). Samassa pykälässä on säädetty, mistä määräykset on annettava.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1: Määräyksellä varmistetaan, että toimintaa harjoitetaan hakemuksen mukaisesti hakemuksessa esitetyllä alueella. Ottamissuunnitelmassa ja siihen liittyvissä kartoissa ja piirroksissa on määritelty ottamisalue poikkileikkauksiin sekä oton etenemissuunta. (MAL 11 §).

Lupamääräys 2: Maa-ainoslupa on myönnetty haetulle kiviainesmäärälle kymmeneksi (10) vuodeksi. (MAL 10 §).

Lupamääräys 3: Toiminta-aikojen rajaaminen on tarpeen toiminnan aiheuttamien melu- ja pöly- sekä mahdollisten muiden haittojen rajaamiseksi. Toiminta-ajoista on kuitenkin määrätty tarkemmin voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Lupamääräys 4: Määräys on annettu toimintaa koskevan vakuuden asettamiseksi. Maa-ainoslain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus lupamääräyksissä määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Maa-ainoslain mukaisen vakuuden valvonnan kannalta on katsottu tarkoituksenmukaiseksi määrätä vakuuden voimassaolon määräajaksi vähintään 6 kk luvan päättymisen jälkeen. (MAL 12 §).

Lupamääräykset 5-7: Lupamääräykset on annettu toiminnan haitallisten vaikutusten välttämiseksi ja rajoittamiseksi. Alin ottotaso on määrätty hakemuksen mukaisesti. Ottotason valvomiseksi on määrätty korkotasojen riittävästä merkitsemisestä. Ottamisen rajoihin nähden on määrätty säilytettäväksi suojavyöhykkeet. Päätöksessä on annettu määräyksiä ottamisalueen rajaamiseksi ja merkitsemiseksi. (MAL 11 §).

Lupamääräykset 8-11: Määräykset on annettu ottamistoiminnan haitallisten vaikutusten välttämiseksi ja alueen turvallisuuden takaamiseksi. Järjestettäessä ottamistoiminta lupamääräysten vaatimalla tavalla, voidaan välttää merkittävät ympäristöön ja naapurikiinteistöille kohdistuvat haitat sekä alueella liikkuviin kohdistuvat vaaratilanteet. (MAL 3, 11 §).

Lupamääräykset 12-13: Määräykset on annettu maaperän sekä pintavesien pilaantumisen estämiseksi. Tavoitteena on, etteivät laitoksesta pumpattavat vedet heikennä ottamisalueen alapuolisten pintavesien laatua eivätkä aiheuta vahinkoa muiden omistamilla kiinteistöillä. Pumpattavien vesimäärien säännöstelyllä ja alapuolisten ojien vetokyvyn varmistamisella voidaan estää laitosalueen alapuolisten pelto- ja metsäalueiden vettäminen. Vesien johtamista koskeva suunnitelma pyydetään valvonnallisista syistä. Vesien pumppausta tilanteessa, jossa pohjavettä purkautuu louhokseen, on rajoitettu pohjaveden pinnantason suojelemiseksi. 250 m³ ylittävä vuorokautinen pohjaveden pumppaaminen vaatii vesilain mukaisen luvan. (MAL 11 §; VL 3:2, 5:5, 5:7, §).

Lupamääräys 14: Määräys on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Toiminnassa on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on tarpeen viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Välttömiin torjuntatoimiin ryhtymisestä on annettu määräys, jotta poikkeustilanteesta aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman pieniksi. (MAL 11 §).

Lupamääräys 15: Määräys on annettu toiminnasta syntyvien melu- ja pölyhaittojen vähentämiseksi. Huolehtimalla asianmukaisesta melun- ja pölytorjunnasta voidaan ehkäistä toiminnasta syntyviä terveys- ja ympäristöhaittoja ja varmistaa, että haitalliset vaikutukset rajautuvat mahdollisimman vähäisiksi. Näiltä osin yksityiskohtaisempia määräyksiä on esitetty alueella voimassa olevassa ympäristöluovassa. (MAL 11 §).

Lupamääräykset 16-17: Maisemointia koskevat lupamääräykset on annettu alueen siistimiseksi toiminnan päätyttyä sekä ottamistoiminnan luontoon ja maisemakuvaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 8 §:n mukaan luvan voimassaoloajan aikana on toteutettava myös kaikki luvan edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. (MAL 11 §; VNa 926/2005 8 §).

Lupamääräys 18: Maa-aineslain 23 a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaan maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta

(VNa 926/2005) 9 §:n mukaan ilmoitus on tehtävä viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Lupamääräykset 19-20: Määräyksillä on varmistettu, että toimintaa harjoitetaan riittävällä valvonnalla ja että aluetta käytetään luvan mukaiseen tarkoitukseen. Luvan haltija vastaa toiminnan luvanvaraisuudesta ja on velvollinen huolehtimaan, että myös ulkopuoliset urakoitsijat noudattavat lupamääräyksiä. (VNa 926/2005 6 §).

Lupamääräykset 21-23: Määräykset on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja sitä varten tarpeellisten tietojen saamiseksi. Olennaiset muutokset toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa lupaa tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on pyydettävä lupaviranomaiselta lopputarkastus ennen toiminnan päättymistä. Alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustaja voi halutessaan osallistua katselmukseen. (MAL 13 a §; VNa 926/2005 6, 7 §).

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma: Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman laatimisen tavoitteena on jätteiden synnyn ehkäisy, jätteiden hyödyntämisen edistäminen sekä jätteiden turvallinen käsittely ja ympäristön pilaantumisen ehkäisy. Suunnitelma on tarvittaessa päivitettävä maa-aineslain 16 b §:n mukaisesti. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman arvioinnista ja tarkistamisesta ja näistä ilmoittamisesta on määrätty alueelle myönnetyssä ympäristöluvassa. Ympäristöluvan määräyksien katsotaan olevan ajantasaiset ja sovellettavissa edelleen tässä päätöksessä ratkaistuun toimintaan. Täten kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ei ole tarpeellista määrätä erikseen tässä luvassa.

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen

Lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että aineiden ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. (MAL 21 § (2.9.2005/731)).

Tässä tapauksessa toimintaa harjoitetaan alueella, jolla on jo aiemmin ollut maa-aineslupa sekä nykyisellään voimassa oleva ympäristöluva. Suunniteltu toiminta sijoittuu kokonaisuudessaan jo olemassa olevan louhoksen alueelle eikä siten merkittävästi muuta alueen käyttötarkoitusta tai toiminnan aiempia ympäristövaiikutuksia. Ympäristönsuojeluviranomaisen arvion mukaan toiminta alueella voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta, kun toimintaa harjoitetaan tämän luvan määräämällä tavalla, ja kun toiminnanharjoittaja asettaa riittävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voivat aiheuttaa. Tämän vakuuden suuruudeksi määrätään 5000 euroa.

Yksilöity vastaus muistutuksiin ja lausuntoihin

Hakemuksesta jätetty vesien johtamista koskeva muistutus on otettu huomioon lupamääräyksessä 13. Määräyksellä on velvoitettu huolehtimaan, etteivät toiminnasta syntyvät poisjohdettavat vedet aiheuta haittaa aluetta ympäröiville kiinteistöille.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 18.4.2034 saakka.

Korvattavat päätökset

Tällä päätöksellä korvataan Alavieskan kunnan teknisen lautakunnan 27.2.2014 § 6 myöntämä maa-ainelupa kalliokiviaineksen ottoon kiinteistöllä Koirakuoppa (9-408-4-42).

Päätöksen täytäntöönpano

Päätöksen antopäivä on 18.4.2024.

Tämä päätös on lainvoimainen 28.5.2024, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Toiminnan aloittaminen

Toiminta voidaan aloittaa tätä päätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta sen jälkeen, kun päätöksessä määrätty vakuus on asetettu. (MAL 21 § (2.9.2005/731)).

Sovelletut säännökset

Maa-ainelaki (MAL 555/1981) 3-4b, 5-7, 10-13, 16b, 19-20a, 21, 23-23b §.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 1-4, 6-9 §.
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (VNa 190/2013).
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64, 65 §.
Vesilaki (VL 587/2011) 3:2, 5:5, 5:7 §.

Lisäksi on otettu huomioon seuraavat säädökset, määräykset ja ohjeet:
Maa-ainesten ottaminen, Ympäristöministeriön julkaisu 2023:30.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Veroton viranomaistoiminta

Alavieskan kunnan maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut (Alavieskan kunnanvaltuusto 13.2.2008 § 5):

2 § Tarkastusmaksu
Suunnitelmaa kohti

123,00 €

Ottamisalueen pinta-alan mukaan (20,00 €/ha)	28,00 €
Otettavan maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan (0,0043 €/m ³)	215,00 €

3 § Ensimmäisen vuoden valvontamaksu

Vuotuisen ottomäärän mukaan (0,025 €/m ³)	125,00 €
Ottamisalueen pinta-alan mukaan (20,00 €/ha)	28,00 €

4 § Kuuleminen

4.1 Asianosaisten kuuleminen (20,00 €/kpl) (33 kpl)	660 €
---	-------

6 § Vakuudet

6.1 Lupa aloittaa toiminta ennen luvan lainvoimaisuutta	50,00 €
---	---------

Yhteensä 1 229 €

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.
Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös:
Hakija
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Ilmoitus päätöksestä:
Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla:
Alavieskan kunnan verkkosivuilla ja sähköisillä ilmoitustauluilla

Liite

Valitusosoitus